

Unitat Didàctica 1: Bases de Dades Relacionals

Part 1: Conceptes Bàsics

(Doc. UD 1.1)

UD 1-1 Conceptes bàsics

1. Introducció a les bases de dades.

2. Sistema d'informació. (SI)

3. Base de dades. (BD)

4. Sistema de gestió de bases de dades.(SGBD)

5. Característiques de les tècniques de bases de dades.

6. Exemple.

1 Introducció a las bases de dades

Aplicacions de la Informàtica:

- ✓ Resoldre problemes de càlcul.
- ✓ Controlar processos industrials.
- ✓ ...
- ✓ Donar suport al *sistema d'informació* de les organitzacions.
- ✓ ...

1 Introducció a les bases de dades

Característiques:

- ✓ Donar servei a usuaris amb distintes necessitats
- ✓ Gestionar grans volums d'informació
- ✓ Assegurar la persistència de les dades en el temps

1 Introducció a les bases de dades

Com organitzar i gestionar grans
volums de dades en memòria
secundària?

Tecnologia de *bases de dades*

Els *sistemes de gestió de bases de dades* són la
tecnologia informàtica actual per la gestió de
grans volums de dades en memòria secundària.

UD 1-1 Conceptes bàsics

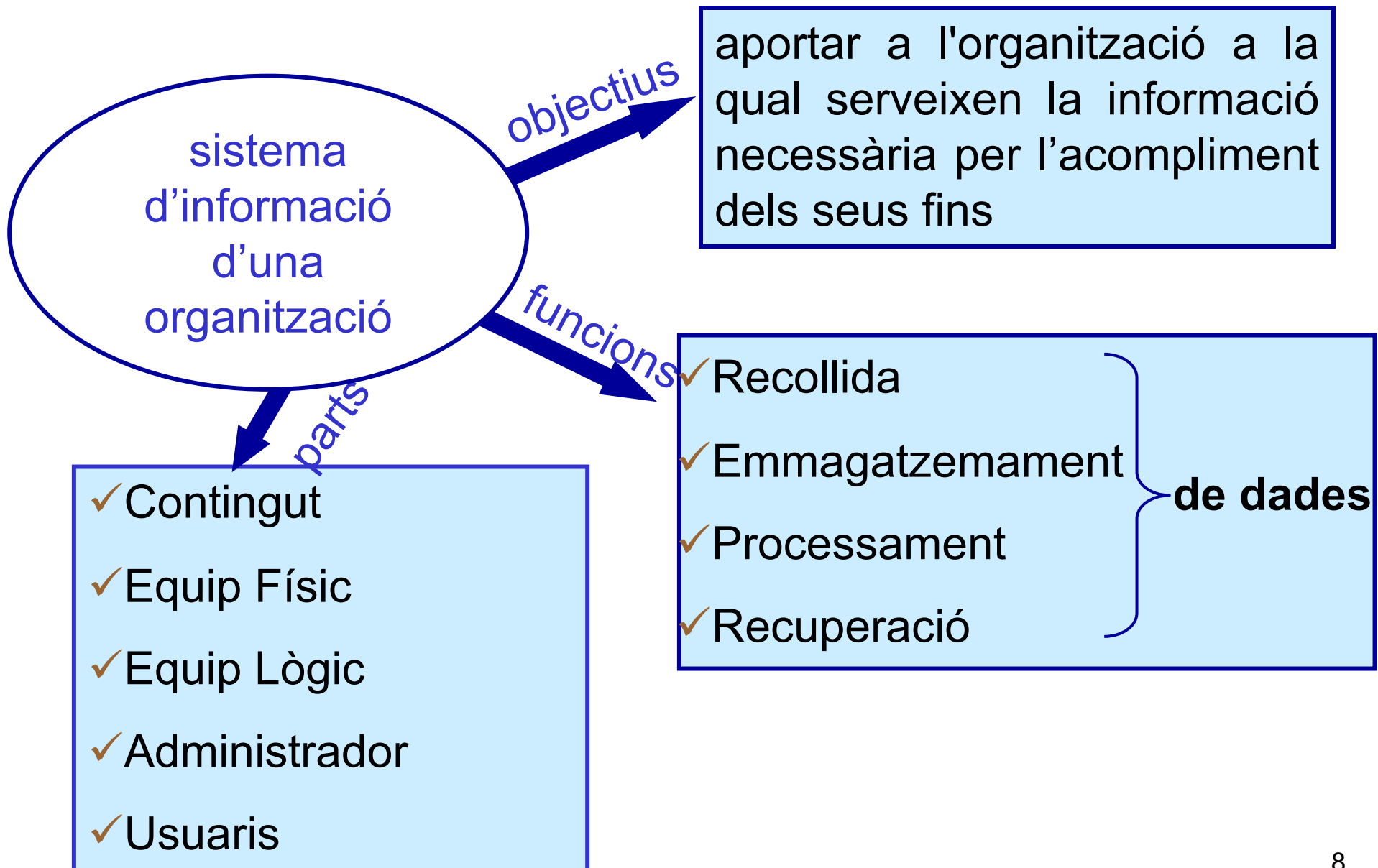
1. Introducció a las bases de datos.
2. Sistema d'informació. (SI)
3. Base de dades. (BD)
4. Sistema de gestió de bases de dades.(SGBD)
5. Característiques de les tècniques de bases de dades.
6. Exemple.

2 Sistema d'informació

Definició:

Un *Sistema d'Informació* és un conjunt d'elements relacionats entre sí d'acord a certes regles que aporten a la organització a la qual serveixen la informació necessària per accomplir els seus fins.

2 Sistemas de información

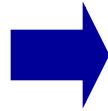

UD 1-1 Conceptos básicos

1. Introducció a las bases de dades.
2. Sistema d'informació.
3. Base de dades. (BD)
4. Sistema de gestió de bases de dades.(SGBD)
5. Característiques de les tècniques de bases de dades.
6. Exemple.

3 Bases de dades

Base de
dades (BD):

col·lecció estructurada
de dades

Propietats
estàtiques

Propietats
dinàmiques

3 Bases de dades

Base de dades (BD):

col·lecció estructurada de dades

els mecanismes d'estructuració de dades (estructures de dades) que es poden utilitzar depenen del **sistema informàtic** amb el qual es crearà i manipularà la base de dades

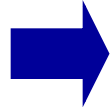
Sistema de gestió de bases de dades (SGBD)

UD 1-1 Conceptes bàsics

1. Introducció a las bases de dades.
2. Sistema d'informació.
3. Base de dades. (BD)
4. Sistema de gestió de bases de dades.(SGBD)
5. Característiques de les tècniques de bases de dades.
6. Exemple.

4 Sistemes de gestió de bases de dades

SGBD:

eina (software) per a la gestió (creació i manipulació) de bases de dades.

SGBD

model de dades

- ✓ estructures de dades
- ✓ operadors associats

4 Sistemes de gestió de bases de dades

Famílies de SGBD:

	SGBD	model	estructures
<i>temps</i> ↓	jeràrquics	jeràrquic	registre, arbre
	en xarxa	xarxa	registre, llista (set)
	relacionals	relacional	tupla, relació
	OO	OO	constructors de tipus

UD 1-1 Conceptos básicos

1. Introducció a las bases de dades.
2. Sistema d'informació.
3. Base de dades. (BD)
4. Sistema de gestió de bases de dades.(SGBD)
5. Característiques de les tècniques de bases de dades.
6. Exemple.

5 Característiques de les tècniques de BD

La tecnologia de bases de dades ha evolucionat per tal de donar resposta a les creixents **exigències** de funcionalitat i eficiència que els usuaris plantegen als **sistemes d'informació.**

Quines són les característiques?

5 Característiques de les tècniques de BD

- ✓ Integració de tota la informació de la organització.
- ✓ Persistència de les dades.
- ✓ Accessibilitat simultània per a distints usuaris.
- ✓ Descripció unificada de les dades i independent dels programes.
- ✓ Independència dels programes respecte a la representació física de les dades.
- ✓ Definició de vistes parcials de les dades per a distints usuaris
- ✓ Mecanismes per a controlar la integritat i la seguretat de les dades.

UD 1-1 Conceptes bàsics

1. Introducció a las bases de dades.
2. Sistema d'informació.
3. Base de dades. (BD)
4. Sistema de gestió de bases de dades.(SGBD)
5. Característiques de les tècniques de bases de dades.
6. Exemple.

6 Exemple

Perspectiva de l'ETSInf:

06 de septiembre de 2012		Profesores de la ETSInf		Página 1 de 4
<i>Departamento</i>	<i>Código profesor</i>	<i>Nombre</i>	<i>Teléfono</i>	
DMA	LBP	Bos Pérez, Luisa	3545	
	JCP	Cerdá Pérez, Juan	3222	
	PMG	Martí García, Pedro	3412	
DFA	MRC	Ruiz Cantó, María	3675	
...	...	...	...	

06 de septiembre de 2012		Asignaturas de la ETSInf		Página 1 de 8	
Grado en Ingeniería Informática					
C/S	Asignatura	Código	Departamento	Créditos teoría	Créditos prácticas
1A	Análisis Matemático	11545	DMA	4,5	1,5
	Matemática Discreta	11547	DMA	4,5	1,5
	Fundamentos Físicos Informática	11540	DFA	4,5	1,5
	Intr. a la Informática y Programación	11541	DSIC	4,5	1,5
	Fundamentos de Computadores	11542	DISCA	4,5	1,5
1B	Estadística	11538	DEIOAC	4,5	1,5
	...	...	...	...	...

6 Exemple

Perspectiva de l'ETSInf:

06 de septiembre de 2012				Página 1 de 12		
Docencia por semestres y asignaturas en la ETSInf						
C/S	Asignatura	Grupos teoría	Grupos prácticas	Profesor	Grupos teoría	Grupos prácticas
1A	11545	2	4	Cerdá Pérez, Juan	1	2
				Martí García, Pedro	1	2
	11547	2	4	Bos Pérez, Luisa	1	2
				Cerdá Pérez, Juan	1	2
	...	...	...	...	...	...

6 Exemple

Perspectiva del departament de matemàtica aplicada (DMA):

DMA Listado de profesores 06/09/2011			
<i>Código</i>	<i>Nombre</i>	<i>Categoría</i>	<i>Teléfono</i>
LBP	Bos Pérez, Luisa	Titular	3545
JCP	Cerdá Pérez, Juana	Titular	3222
PMG	Martí García, Pedro	Titular	3412
...	...	...	...

DMA Listado de asignaturas 06/09/12						
<i>Título</i>	<i>Centro</i>	<i>C/S</i>	<i>Asignatura</i>	<i>Código</i>	<i>Teoría</i>	<i>Prácticas</i>
GII	ETSInf	1A	Análisis Matemático	11545	4,5	1,5
			Matemática Discreta	11547	4,5	1,5
		1B	Álgebra	11546	4,5	1,5
			...	...	...	...

6 Exemple

Perspectiva del departament de matemàtica aplicada (DMA):

DMA		Docencia por asignaturas					6/09/12	
C/S	Título	Centro	Asig	Grupos teoría	Grupos prácticas	Profesor	Grupos teoría	Grupos prácticas
1A	GII	ETSInf	11545	2	4	Cerdá Pérez, Juana	1	2
						Martí García, Pedro	1	2
			11547	2	4	Bos Pérez, Luisa	1	2
						Cerdá Pérez, Juana	1	2
			...			...		

DMA		Docencia por profesores					06/09/12	
Profesor	Asignatura	Título	Centro	C/S	Grupos teoría	Grupos prácticas		
Bos Pérez, Luisa	11547	GII	ETSInf	1A	1	2	Total créditos: 7,5	
Cerdá Pérez, Juana	11545	GII	ETSInf	1A	1	2		
	11547	GII	ETSInf	1A	1	2	Total créditos: 15	
Martí García, Pedro	11545	GII	ETSInf	1A	1	2		
...	...	...	...	...	...	...		

6 Exemple

Construcció del sistema d'informació:

Relación Departamento

<i>código</i>	<i>nombre</i>	<i>director</i>	<i>teléfono</i>
DMA	Matemática Aplicada	Juan García	3570
DFA	Física Aplicada	José Ruíz	3540
...	...	...	...

Relación Centro

<i>código</i>	<i>nombre</i>	<i>director</i>	<i>teléfono</i>
ETSIGCT	ETSI Geodésica, Cartográfica y Topográfica	Pedro Ruíz	3578
ETSIInf	ETSI Informática	José Esteban	3776
...	...	...	...

Relación Título

<i>código</i>	<i>nombre</i>	<i>centro</i>
GIGT	Grado de Ingeniero en Geomática y Topografía	ETSIGCT
GII	Grado en Ingeniería Informática	ETSIInf
...	...	...

6 Exemple

Construcció del sistema d'informació:

Relación Asignatura

<i>código</i>	<i>nombre</i>	<i>semestre</i>	<i>T</i>	<i>P</i>	<i>GT</i>	<i>GP</i>	<i>título</i>	<i>dpto</i>
11545	Análisis Matemático	1A	4,5	1,5	2	4	GII	DMA
11547	Matemática Discreta	1A	4,5	1,5	2	4	GII	DMA
11546	Álgebra	1B	4,5	1,5	1	3	GII	DMA
...	...	...	...	...	...	...	...	...

Relación Profesor

<i>código</i>	<i>nombre</i>	<i>teléfono</i>	<i>categoría</i>	<i>dpto</i>
JCP	Juana Cerdá Pérez	3222	Titular	DMA
PMG	Pedro Martí García	3412	Titular	DMA
LPB	Luisa Bos Pérez	3545	Titular	DMA
...	...	...	...	...

Relación Docencia

<i>cod_pro</i>	<i>cod_asg</i>	<i>GT</i>	<i>GP</i>
JCP	11545	1	2
JCP	11547	1	2
LBP	11547	1	2
PMG	11545	1	2
...	...	...	...

6 Exemple

Esquema lògic:

Departamento

código	nombre	director	teléfono
...	...	...	...

Centro

código	nombre	director	teléfono
...	...	...	...

Profesor

código	nombre	teléfono	categoría	dpto
...	...	...	...	...

Asignatura

código	nombre	semestre	T	P	GT	GP	título	dpto
...	...	...	...	...	...	...	...	...

Título

código	nombre	centro
...	...	...

Docencia

cod_pro	cod_asg	GT	GP
...	...	...	...

6 Exemple

I què passa amb les distintes perspectives del centre i del departament?

Vistes parcials de l'esquema lògic

Esquemes Externs

6 Exemple

Esquema extern
per al DMA:

Esquema lógico

Departamento

código	nombre	director	teléfono
...	...	...	...

Centro

código	nombre	director	teléfono
...	...	...	...

Profesor

código	nombre	teléfono	categoría	dpto
...	...	...	...	...

Asignatura

código	nombre	semestre	T	P	GT	GP	título	dpto
...	...	...	...	...	...	...	...	...

Título

código	nombre	centro
...	...	...

Docencia

cod_pro	cod_asg	GT	GP
...	...	...	...

Se incluye toda la relación

Seleccionar las filas
donde dpto = DMA

Seleccionar las filas de
Docencia correspondientes
a asignaturas del DMA

Seleccionar las filas
donde dpto = DMA

Profesor-DMA

código	nombre	teléfono	categoría
...	...	...	...

Asignatura-DMA

código	nombre	semestre	teo	prac	gteo	gpra	título
...	...	...	...	...	...	...	...

Título

código	nombre	centro
...	...	...

Docencia-DMA

cod_pro	cod_asg	gteo	gpra
...	...	...	...

Esquema externo del DMA